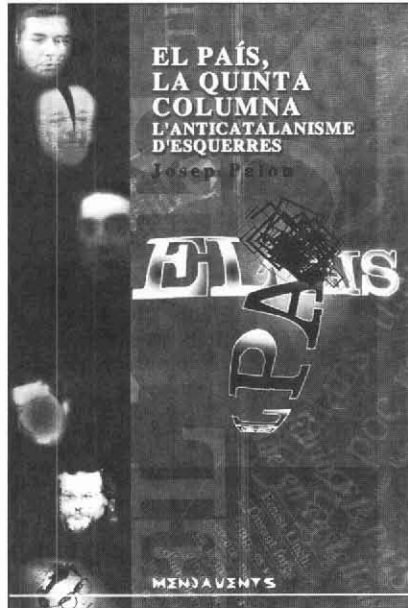

Ai si els budells s'entemen...!

per Rosa Calafat

PALOU, Josep

El País, la quinta columna.
L'anticatalanisme d'esquerres
Palma, Documenta Balear, 1999.

«El foment del derrotisme és una altra de les armes cabdals de la colonització. Si a un esclau se li repeteix dia rere dia que ha nascut per ser esclau, és probable que s'ho arribi a creure. *El País* sap que només és vençut aquell que s'hi declara, i per això té en plantilla un bon grapat de botiflers dedicats a escampar la idea que la derrota és un fet positiu, inevitable i fins i tot innat en els catalans» (pàgina 45 del llibre de Josep Palou *El País, la quinta columna. L'anticatalanisme d'esquerres*).

Palou, en aquest exhaustiu treball, ens presenta els mecanismes (articles d'opinió, titulars, gràfics, acudits, distorsions, escriptors connivents, intel·lectuals d'estat, etc.) que el diari *El País* usa per tal de socialitzar la idea, de fer normal el projecte i de difondre la necessitat d'exterminar el poble català. Els catalans i Catalunya són presentats com a dimonis provocadors, mal educats, emprenyadors i bolets mancats de símbols de cohesió (història, mites i referents). La història i la cultura i la política de Mallorca són malmeses. *El País*, en un suplement dominical titulat "Mallorca, la riqueza escondida", diu: «Hasta mediados de este siglo, Mallorca era un aislado peñasco calizo a dos centenares de kilómetros de las costas de Valencia.»

Tant hi fa que siguin d'esquerres, de dretes o centristes, feixistes o del segle XVIII, del XIX o del XX, moderns o d'una ONG, oberts i progressistes o ateu o catòlics o de quina herba siguin; a l'hora d'enfrontar-se amb la nació catalana, totes les respostes que surten del poder espanyol són iguals. El diari *El País* n'és una d'eloqüent: el seu propòsit és aconseguir fer veure com a normal la indignitat i l'antimoderni-

tat que representa *ser i viure* com a català.

L'intel·lectual Delfi Dalmau, a principis d'aquest segle, advertia del perill del bilingüisme i de la colonització. Palou, l'any 1999, esmicola les pàgines de *El País*, s'hi atura, i explica com aquesta publicació s'encarrega de capolar tot l'univers referencial català. Els arguments que donen els intel·lectuals escriptors de *El País* per tal d'eixorcar la Llei 1/1998 de Política Lingüística, s'han de llegir; els comentaris que Palou en fa són lúdics i genials. *El País* aconsegueix deixar feta "un pelleringo" l'esmentada Llei.

Amb mitjans com aquest (sumat a lleis i polítics) s'explica el fet que una comunitat lingüística toleri, en bona part, no tenir dret a anar al cinema en català o a etiquetar els productes en la llengua d'aquesta comunitat. Amb mitjans de socialització com aquest s'entén que una comunitat lingüística permeti de no rebre els fullets d'instruccions en català (els medicaments, els electrodomèstics, els tampons –sis llengües diferents expliquen com s'han d'usar; el català no hi és). I és que el català, l'univers català, no "depèn de tu", com deia la dita institucional, sinó dels mecanismes de cohesió que des del poder es creen per tal de garantir-ne la vitalitat.

Actualment, sobretot després de l'eclosió i de la importància cabdal dels mitjans de comunicació com a creadors d'opinió, als espanyols no els calen feixistes per a exterminar els catalans: tenen diaris, ràdios, televisions, vies digitals, internet, i vés a saber on s'atura el carro.

Tot just fa quatre dies que, per procés de socialització primari, la mare, la padrina, les veïnades advertien l'infant del perill de no portar l'anell a la mà esquerra o de no

fer el dinar de Nadal o de no saber parlar clar i català (tant era que la mestra fos de Càceres i no "entengués" una paraula en català). Actualment, les societats modernes atorguen als mitjans de comunicació, entre altres, la tasca de lligar els membres de la comunitat amb l'univers simbòlic propi.

El País, segons demostra amb escreix l'estudi de Palou, poteja tots els símbols d'integració de la comunitat lingüística catalana.

Feria de Abril: símbol d'espanyolització de Catalunya. *El País* explica les meravelles del mestissatge i del progrés. Alliona els catalans sobre la "llibertat" que representa per a Catalunya tenir com a pròpia aquesta Feria. Palou en fa la reflexió següent: «¿Quan han acceptat com a pròpia la cultura catalana els andalusos que organitzen la feria de abril a Santa Coloma o a Mallorca?». I *El País* titula: «Récord en can Zam. Un total de 3,6 millones de personas han pasado por la Feria de Abril de Santa Coloma». Palou analitza: «Perquè hi vagin 3.600.000 visitants, com afirma *El País*, n'hi haurien d'anar una mitjana de 360.000 cada dia (la cosa dura 10 dies). Segons el diari, a la fira hi arriben una mitjana de 9.000 vehicles diàriament. Farem un acte de fe i ens ho creurem. Això significaria uns 36.000 visitants, en el supòsit improbable que tots els cotxes portin quatre ocupants. Si la totalitat dels 130.000 habitants de Santa Coloma hi anàs cada dia a peu, cosa encara més inversemblant, això ens donaria 166.000 visitants diaris. Encara ens en mancarien 194.000 per arribar als 360.000! Una xifra que evidentment no pot absorbir cada vespre el transport públic.»

Mentidotes, moltes, totes les que vulgueu i un punt més. I sobretot quan es tracta de fer-nos creure que els símbols espanyols són els que han d'adoptar els catalans per tal de ser tolerants i oberts i... Això fa més mal que una gelada.

A l'hora de prohibir la nació catalana, a l'hora d'exterminar-la, el franquisme tenia uns altres mètodes; emperò, l'objectiu final de tots dos poders és ben bé el mateix. Vegeu com *El País* declara, pel que fa a la possibilitat exposada per un lector d'incloure-hi cartes i articles en valencià, el següent: «Fuera de ese cuadernillo, ni siquiera en la edición catalana se ha publicado nunca artículo alguno en catalán tratándose de un diario nacional en castellano [...], ya que se da por descontado que, tratándose de un diario en español, no se admiten cartas en otras lenguas.»

Palou explica que aquest genocidi el porten a terme també els connivents catalans, aquells que s'han de fer perdonar el

pecatot de fer pudor de catalans. Palou els retrata: nom, llinatges i dita. Victoria Camps diu, en contra de la Llei del català: «Es mejor actuar con prudencia. Olvidémonos de la lengua propia y de unos derechos colectivos inexistentes. Los derechos humanos son todos, derechos humanos son todos, derechos individuales.» Seria interessant, diu Palou, que Camps provés de posar en pràctica el seu *dret individual* a parlar en català als vianants del Paseo de la Castellana.

El periodista Antoni Puigverd qualifica els seguidors del Barça de *gran rebano*. *El País* qualifica el Madrid com *el equipo de España*. I com és possible, diu Palou, que un madridista emboscat com Puigverd sigui l'encarregat de fer cada dilluns les cròniques del Barça a Catalunya Ràdio?

El llibre de Palou és un estudi de tres-centes i busques de pàgines que, de forma amena, amarga i divertida, corrosiva,

directa, explosiva i sempre deixondida, revelen al lector les brutors de la democràcia espanyola.

Ai si els budells s'entemen, si la totalitat del poble català, a través d'un espai social català, recupera la plena consciència i deslloriga els mecanismes de colonització espanyols!

Els mitjans de socialització espanyols, evidentment, no difondran aquest llibre. ♦

I la teva identitat, quina és?

per Jordi Sedó

ALEXANDRE, Víctor

Jo no sóc espanyol

Ed. Proa, Barcelona, 1999.

El llibre que l'excel·lent periodista i escriptor que és Víctor Alexandre ens posa a l'abast a través de l'Editorial Proa és un recull de vint entrevistes fetes pel mateix autor a personatges rellevants de la cultura catalana en el sentit ampli del terme i que tenen com a eix vertebrador un tema principal –el sentiment d'identitat nacional de cada un dels entrevistats– que actua com a punt de partença de la conversa i que, segons la personalitat o l'activitat professional de cada interlocutor, dona peu a aprofundir en determinats aspectes relacionats amb el tema central.

Les entrevistes són extenses, curiosament meditades i fetes sense pressa a base de preguntes, en unes ocasions, preparades prèviament i, per tant, molt ponderades i, a voltes, quan ho exigeix el caire que pren la conversa, breus, directes i sense embuts. Totes s'inicien amb la mateixa pregunta: «Vostè (o tu)

se sent espanyol?», i, malgrat que no tots els entrevistats posen el mateix èmfasi en la resposta, perquè hi ha qui s'estima més matisar-la, aquesta és en tots els casos clarament negativa. El fet que els personatges escollits, doncs, percebin la seva identitat nacional sota uns paràmetres semblants ens pot donar una idea del to del llibre o, si més no, de la intenció, però l'extraordinària diversitat dels interlocutors que Víctor Alexandre ha elegit, impedeix que l'obra es converteixi en una avorrida repetició de tòpics i la fa esdevenir un ric calidoscopi d'idees, les quals, gràcies a la qualitat intel·lectual dels qui les expressen, paga la pena d'examinar amb atenció.

Dins *Jo no sóc espanyol* trobarem entrevistats Salvador Cardús, Eliseu Climent, Alfons Quintà, Antoni Deig, Josep M. Solé i Sabaté, Enric Masip, Alfred Rodríguez Picó, Joel Joan, Francesc Bellmunt, Lluís Llach, Maria

Antònia Oliver, Toni Soler, Lluís Gavaldà, Núria Cadenas, Isabel-Clara Simó, Avel·li Artís-Gener, Joan Rendé, Narcís Comadira Oriol Bohigas i el malauradament desaparegut Joan Brossa, personatges tots ells que pertanyen a mons extraordinàriament diversos que van des de la religió a la música passant pel món empresarial, el cinema, la televisió, la sociologia, la història, l'esport, la ciència, la política, la literatura, el periodisme o l'arquitectura. Per això, la diversitat de prismes sota els quals els entrevistats analitzen la seva identitat nacional, hàbilment conduïts per Víctor Alexandre, ofereixen una visió molt completa de la nostra realitat col·lectiva.

El llibre va actualment per la quarta edició i se n'han venut ja almenys quinze mil exemplars i no és solament perquè l'autor hagi tingut l'encert de trobar-hi un títol provocatiu –de fet, és el que millor defineix la naturalesa del llibre–, sinó perquè, malgrat la dispersió d'opinions, és en realitat una reflexió profunda sobre la identitat col·lectiva dels catalans i sobre la nostra irresponsable actitud com a poble, molt sovint massa indolent i inexplicablement apàtica amb la nostra pròpia cultura.

Jo no sóc espanyol és un llibre important, perquè és capaç de crear opinió o de perfilar-la quan aquesta no té les arestes prou definides. *Jo no sóc espanyol* és, per tant, una obra que haurien de llegir tots aquells qui ja tenen clara consciència de qui som com a poble, però sobretot és un llibre que s'hauria de recomanar –o, millor encara, regalar– a tots els qui, joves o adults, es troben en el delicat procés de definir la seva pròpia adhesió a una identitat nacional o altra. ♦